22/12/2024

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής προ της Χριστού Γεννήσεως

/ Ορθόδοξες Προβολές

Το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής προ της Χριστού Γεννήσεως: Ματθ. α’ 1-25 (22-12-2024)

Πρωτ. Ανδρέα Παπαμιχαήλ

Πρωτότυπο Κείμενο

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε

τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὼβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ὼβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυῒδ τὸν βασιλέα. Δαυῒδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ, Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυῒδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῒδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυῒδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ᾽ ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Νεοελληνική Απόδοση

Γενεαλογικός κατάλογος του Ιησού Χριστού απογόνου του Δαβίδ, ο οποίος ήταν απόγονος του Αβραάμ. Ο Αβραάμ εγέννησε τον Ισαάκ, ο Ισαάκ εγέννησε τον Ιακώβ,

ο Ιακώβ εγέννησε τον Ιούδα και τους αδερφούς του. Ο Ιούδας εγέννησε τον Φαρές και τον Ζαρά με τη Θάμαρ. Ο Φαρές εγέννησε τον Εσρώμ και ο Εσρώμ τον Αράμ. Ο Αράμ εγέννησε τον Αμιναδάβ, ο Αμιναδάβ τον Ναασών και ο Ναασών τον Σαλμών. Ο Σαλμών εγέννησε τον Βοόζ με τη Ραχάβ, ο Βοόζ εγέννησε τον Ωβήδ με τη Ρουθ· ο Ωβήδ εγέννησε τον Ιεσσαί κι ο Ιεσσαί γέννησε τον Δαβίδ το βασιλιά. Ο βασιλιάς Δαβίδ εγέννησε τον Σολομώντα με τη γυναίκα του Ουρία· ο Σολομών εγέννησε τον Ροβοάμ, ο Ροβοάμ τον Αβιά, ο Αβιά τον Ασά· ο Ασά εγέννησε τον Ιωσαφάτ, ο Ιωσαφάτ τον Ιωράμ, ο Ιωράμ τον Οζία· ο Οζίας εγέννησε τον Ιωάθαν, ο Ιωάθαμ τον Άχαζ, ο Άχαζ τον Εζεκία· ο Εζεκίας εγέννησε τον Μανασσή, ο Μανασσής τον Αμών, ο Αμών τον Ιωσία· ο Ιωσίας εγέννησε τον Ιεχονία και τους αδερφούς του την εποχή της αιχμαλωσίας στη Βαβυλώνα. Μετά την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα, ο Ιεχονίας εγέννησε τον Σαλαθιήλ και ο Σαλαθιήλ το Ζοροβάβελ· ο Ζοροβάβελ εγέννησε τον Αβιούδ, ο Αβιούδ τον Ελιακίμ, ο Ελιακίμ τον Αζώρ· ο Αζώρ εγέννησε τον Σαδώκ, ο Σαδώκ τον Αχίμ και ο Αχίμ τον Ελιούδ· ο Ελιούδ εγέννησε τον Ελεάζαρ, ο Ελεάζαρ τον Ματθάν, ο Ματθάν τον Ιακώβ, και ο Ιακώβ εγέννησε τον Ιωσήφ τον άντρα της Μαρίας. Από τη Μαρία γεννήθηκε ο Ιησούς, ο λεγόμενος Χριστός. Από τον Αβραάμ ως τον Δαβίδ μεσολαβούν δεκατέσσερις γενιές· το ίδιο κι από τον Δαβίδ ως την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα, καθώς κι από την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα ως το Χριστό. Η γέννηση του Ιησού Χριστού έγινε ως εξής: Η μητέρα του, η Μαρία, αρραβωνιάστηκε με τον Ιωσήφ. Προτού όμως συνευρεθούν, έμεινε έγκυος με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. Ο μνηστήρας της ο Ιωσήφ, επειδή ήταν ευσεβής και δεν ήθελε να τη διαπομπεύσει, αποφάσισε να διαλύσει τον αρραβώνα, χωρίς την επίσημη διαδικασία. Όταν όμως κατέληξε σ’ αυτή τη σκέψη, του εμφανίστηκε στον ύπνο του ένας άγγελος σταλμένος από το Θεό και του είπε: «Ιωσήφ, απόγονε του Δαβίδ, μη διστάσεις να πάρεις στο σπίτι σου τη Μαριάμ, τη γυναίκα σου, γιατί το παιδί που περιμένει προέρχεται από το Άγιο Πνεύμα. Θα γεννήσει γιο, και θα του δώσεις το όνομα Ιησούς, γιατί αυτός θα σώσει το λαό του από τις αμαρτίες τους». Με όλα αυτά που έγιναν, εκπληρώθηκε ο λόγος του Κυρίου, που είχε πει ο προφήτης: Να, η παρθένος θα μείνει έγκυος και θα γεννήσει γιο, και θα του δώσουν το όνομα Εμμανουήλ, που σημαίνει, ο Θεός είναι μαζί μας. Όταν ξύπνησε ο Ιωσήφ, έκανε όπως τον πρόσταξε ο άγγελος του Κυρίου και πήρε στο σπίτι του τη Μαρία τη γυναίκα του. Και δεν είχε συζυγικές σχέσεις μαζί της· ωσότου γέννησε το γιό της τον πρωτότοκο και του έδωσε το όνομα Ιησούς.

Σχολιασμός

«Προεορτάσωμεν λαοί Χριστού τα γενέθλια, και τον νουν επάραντες επί την Βηθλεέμ αναχθώμεν τη διανοία, και κατίδωμεν εν τω σπηλαίω το μέγα μυστήριον˙

ήνοικται γαρ η Εδέμ εκ Παρθένου αγνής Θεού προερχομένου, τελείου υπάρχοντος του αυτού εν Θεότητι και ανθρωπότητι…» ***(Ιδιόμελο εσπερινού 20ης Δεκεμβρίου)***.

Σήμερα, Κυριακή πριν τα Χριστούγεννα, το ευαγγελικό ανάγνωσμα είναι παρμένο από την αρχή του ευαγγελίου του αποστόλου Ματθαίου. Σ’ αυτό περιέχεται η κατά σάρκα γενεαλογία του Χριστού, ο οποίος, αν και αγενεαλόγητος κατά τη Θεότητα, μπορεί να γενεαλογηθεί κατά την ανθρώπινή Του φύση, αφού πραγματικά έγινε και άνθρωπος για τη σωτηρία μας. Στη συνέχεια ακολουθεί ένα ‘’προοίμιο’’ σχετικά με την εκ Πνεύματος Αγίου και εκ Παρθένου Μαρίας γέννηση του Σωτήρος Ιησού Χριστού.

«αυτός γαρ σώσει τον λαόν αυτού από των αμαρτιών αυτών»

«Με τα λόγια αυτά υποδηλώνεται το θαύμα. Διότι δεν υπόσχεται απαλλαγή από τους βαρβάρους, αλλά κάτι πολύ σημαντικότερο• απαλλαγή από τις αμαρτίες. Αυτό δεν το κατώρθωσε ποτέ κανείς προηγουμένως. {…} Διότι κανείς άλλος εκτός από το Θεό δεν έχει τη δύναμη να συγχωρεί αμαρτίες» (Αγ. Ιωάννη Χρυσοστόμου, Εξήγηση στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, Ομιλία Δ΄). Και βέβαια λαός του Μεσσία Ιησού είναι όλοι όσοι πιστεύουν σ’ Αυτόν, δέχονται τη διδασκαλία Του και εγκεντρίζονται στην Εκκλησία Του.

Οι πρωτόπλαστοι, αμέσως μετά την πτώση και την έξωσή τους από τον κήπο της Εδέμ, άκουσαν το μήνυμα για τη μελλοντική λύτρωση του ανθρώπινου γένους από τη φθορά και το θάνατο δια μέσου κάποιου απογόνου τους: «Το σπέρμα της γυναικός θα συντρίψει την κεφαλή του όφεως και το σπέρμα αυτού θα τραυματίσει την πτέρνα εκείνου» (Γεν. 3,15). Έτσι η προσδοκία για την έλευση του Μεσσία και Λυτρωτή ήταν έντονη στις καρδιές των ανθρώπων και ιδιαίτερα των Ιουδαίων, αφού οι Προφήτες, φωτισμένοι από το Πνεύμα το Άγιο, προσδιόριζαν ότι ο Μεσσίας θα ήταν απόγονος των Ισραηλιτών και των Πατριαρχών και περιέγραφαν πτυχές του έργου του.

Όταν λοιπόν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, το δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο Υιός και Λόγος του Θεού, προσλαμβάνει πραγματικά και χωρίς τροπή την ανθρώπινη φύση και γεννιέται από την Παρθένο Μαρία. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης αναφέρει στην αρχή του ευαγγελίου του: «Εν αρχή ην ο Λόγος, και ο Λόγος ην προς τον Θεόν, και Θεός ην ο Λόγος. Ούτος ην εν αρχή προς τον Θεόν» (Ιω. 1, 1-2) και έπειτα σημειώνει: «Και ο Λόγος σάρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν, και εθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενούς παρά πατρός…» (Ιω. 1,14). Μέσα από τα πιο πάνω χωρία διασαφηνίζεται πρώτον ότι ο Υιός του Θεού είναι τέλειος Θεός και δεύτερον ότι ο τεχθείς Ιησούς Χριστός δεν είναι μόνο Θεός

ή μόνο άνθρωπος, αλλά ταυτόχρονα άνθρωπος και Θεός, θεάνθρωπος. Ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων τονίζει: «Πράγματι, δεν είναι ευσεβές ούτε να τον προσκυνούμε ως απλό άνθρωπο, ούτε να τον ομολογούμε μόνο Θεό χωρίς την ανθρώπινη φύση Του. Διότι εάν ο Χριστός είναι Θεός, όπως βέβαια και είναι, αλλά δεν ανέλαβε την ανθρώπινη φύση, τότε δεν έχουμε καμιά σχέση με τη σωτηρία. Να τον προσκυνούμε μεν ως Θεό, αλλά να πιστεύουμε ότι και ενηνθρώπησε• διότι ούτε να τον ομολογούμε άνθρωπο χωρίς τη Θεότητα μας ωφελεί, ούτε το να μη ομολογούμε ότι μαζί με τη θεία φύση έχει και την ανθρώπινη μπορεί να μας σώσει. Ας ομολογήσουμε την παρουσία του Βασιλιά και γιατρού• διότι ο Βασιλιάς Ιησούς, προκειμένου να μας θεραπεύσει, εζώσθη αντί στολής διακονητού την ανθρώπινη φύση και θεράπευσε την ασθένειά μας…» (Κατηχήσεις αγίου Κυρίλλου, 12η Προς Φωτιζομένους). Ο θεάνθρωπος λοιπόν Ιησούς με τη θεία γέννηση, το πάθος και την ανάστασή Του, όχι μόνο λυτρώνει εμάς τους ανθρώπους από την απελπιστική φθορά, την αμαρτία και το θάνατο, αλλά ταυτόχρονα μας δίνει την δυνατότητα της επιστροφής στο «αρχαίον κάλλος», της μετοχής στις άκτιστες ενέργειες της Αγίας Τριάδος και στη θέωση.

Η ενανθρώπηση λοιπόν του Υιού και Λόγου του Θεού έχει τεράστια ανθρωπολογική σημασία, αφού είναι προϋπόθεση της σωτηρίας μας. Επιβάλλεται βέβαια να μην εξετάζουμε την ιστορία της γέννησης του Κυρίου ως ένα μακρινό ιστορικό γεγονός, αλλά να την συσχετίσουμε άμεσα και δυναμικά ο καθένας μας με τον εαυτό του. Ας γονατίσουμε ευλαβικά και ταπεινά μπροστά στη φάτνη του Κυρίου, ας προσφέρουμε ως δώρο στο Βασιλιά των ουρανών τις αμαρτίες μας διά του μυστηρίου της Ιεράς Εξομολογήσεως κι ας ενωθούμε μαζί Του μετέχοντας στη Θεία Ευχαριστία. Αμήν.